

Vlaamse staatsvorming

Uit de tabel “Beleidskredieten Vlaamse regering 2007” kan U afleiden dat Vlaanderen reeds over een aantal bevoegdheden beschikt en welke de financiële prioriteiten zijn ; de klemtoon op het onderwijs heeft ons geen windeieren gelegd.

In vergelijking met het onderwijs zijn de bedragen, die besteed worden aan gezinsbeleid, gezondheidsbeleid, werk en bejaardenbeleid (verscholen in “welzijn”), stukken kleiner. Dat zijn voor de Vlaamse regering geen prioriteiten omdat de hefboomen en het geld, nodig om dat beleid efficiënt aan te pakken, bij de federale regering zijn gebleven. Die hefboomen zijn respectievelijk : de gezinsbijslagen, de ziektekostenverzekering, de werkloosheidsvergoedingen en de pensioenen, gegroepeerd onder de term Sociale Zekerheid (SZ). Zonder die hefboomen zijn de Vlaamse bevoegdheden voor gezinsbeleid, gezondheidsbeleid, werk en bejaardenbeleid dus lege dozen.

Bij de *Vlaamse politici* beweegt er wel wat.

Zo verklaarde minister-president Yves Leterme tegenover de Franse krant “Liberation” op 17 augustus 11. : “Si les institutions n’évoluent pas pour s’adapter aux désirs des citoyens, ce pays n’a pas d’avenir. Je veux être clair : mon parti ne participera pas à un gouvernement, après les élections de 2007, s’il n’y a pas de nouveaux transferts de compétences vers les régions.”

Meer concreet deelde hij bij de opening van het Vlaamse politieke jaar mee : “...Er moeten belangrijke sociaal-economische hefboomen naar de deelstaten komen, zowel voor het economische als voor het arbeidsmarkt- en het werkgelegenheidsbeleid. Ook voor het gezins- en gezondheidsbeleid en mobiliteit zijn meer bevoegdheden voor de deelstaten nodig...” (DS 26.09.06)

Ook de kersverse Vlaamse parlementsvoorzitter Marleen Vanderpoorten sprak bij dezelfde gelegenheid duidelijke taal : “We eisen de volledige uitvoering van de vijf resoluties die hier in 1999 bijna unaniem zijn goedgekeurd. We moeten als Vlaanderen een eigen sociaal-economisch beleid kunnen voeren (...) We moeten een ruimere fiscale autonomie kunnen afdwingen en kunnen beslissen over onze gezondheidszorg. De kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement Brussel moeten gesplitst worden...” (DS 26.09.06)

Op de vraag “Wat wil U in elk geval regionaliseren ?” antwoordde Johan Vande Lanotte : “De arbeidsmarkt. Dat is het meest urgente en het meest bedreigde... Vlaanderen heeft een probleem. Een aantal dingen in onze economie moeten echt dringend veranderen en we moeten dat zelf kunnen doen. Als we daar nog twintig jaar mee wachten is het echt te laat...” (DS 07.09.06)

Spirit pleit voor “...een splitsing van de gezondheidszorg, de regionalisering van de kinderbijslag en het werkgelegenheidsbeleid...” (Spirit persbericht 01.08.06)

Van N-VA en Vlaams Belang is het voldoende gekend dat zij gaan voor een verregaande of volledige toewijzing van de ganse SZ aan de deelstaten.

Groen! tenslotte sprak zich in juni 2005 uit voor een communautarisering van het gezondheidszorgbeleid mits een federaal gehouden financiering. (GvA 25.06.05)

Het draagvlak voor een toewijzing van de SZ aan de deelstaten blijft echter niet beperkt tot de politici, doch breidt zich uit naar meer en meer maatschappelijke groepen, vooreerst de *Vlaamse ondernemers*.

In augustus 11. publiceerde UNIZO een enquête bij een representatief staal van 700 leden zelfstandige ondernemers. Daaruit bleek dat 80,6 % een overheveling van de werkloosheidsreglementering naar Vlaanderen vroeg en dat 75 % bovendien pleitte voor de

toewijzing van de arbeidsvoorwaarden, de vestigingsvoorwaarden, de gezondheidszorg, de kinderbijslagen en de vennootschapsbelasting aan Vlaanderen. (DT 22.08.06)

In september ll. volgde de publicatie van een tweede enquête, deze keer door TNS Media in opdracht van DE TIJD en L'ECHO, bij een representatief staal van 200 Vlaamse en 200 Waalse ondernemers van bedrijven met een minimum omzet van 1,25 miljoen Euro. 90 % van de Vlaamse ondervraagden pleitte voor een Vlaams economisch en tewerkstellingsbeleid en 72 % vond dat de financiële transfers Wallonië in slaap wiegen. (DT 16.09.06)

En VOKA-voorzitter Urbain Vandeurzen waarschuwt dat Vlaanderen wegzakt uit de topregio's in de wereld, dat we onherroepelijk naar beneden glijden als we niet van koers veranderen en dat vanzelfsprekend Vlaanderen - en niet langer België - het sociaal-economisch beleid moet sturen. (DS 12.10.06)

We kunnen daar nog aan toevoegen dat de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) voor de zoveelste keer de aanbeveling meegeeft dat België de loonvorming moet regionaliseren, omdat grotere loonverschillen tussen Vlaanderen en Wallonië kunnen helpen om de hoge werkloosheid in Wallonië terug te dringen. (DT 14.06.06)

Vlaamse gezondheidswerkers en artsen spreken zich nu ook - meer dan voorheen - uit voor een Vlaams gezondheidsbeleid.

Herinneren we aan het feit dat einde juni ll. de Vlaamse Gezondheidsraad pleitte voor een verdere defederalisering van de gezondheidszorg. (Periodiek juli 2006, p. 9)

En op 28 september ll. publiceerde "De Huisarts" een enquête bij 1.257 Belgische huisartsen, waarbij 66 % van de Vlamingen zich uitsprak voor een afzonderlijk Vlaams gezondheidsbeleid.

Ook de Vlaamse *Gezinsbond* laat van zich horen. Algemeen Voorzitter Roger Pauly schrijft : "Vlaanderen is bevoegd voor gezinsbeleid, maar de federale overheid behoudt de kinderbijslag, de fiscale verminderingen voor kinderopvang en benoemt - in tegenstelling met voorheen - een staatssecretaris voor het gezin... Tal van aanpassingen en hervormingen dringen zich op." (De Bond, 14.07.06)

De "schoolpremies" zijn ook zo'n voorbeeld van federale recuperatie : "Die partij (de PS : n.v.d.r.) wou 'iets' doen voor haar kiezers met schoolgaande kinderen. Maar onderwijs is een gemeenschapsmaterie en de Franse Gemeenschap zit krap bij kas. Dus heeft de regering een bocht gemaakt via het kindergeld. Dat is namelijk federaal. Zodoende werd de PS-belofte betaald met Belgisch geld. Wat eigenlijk niet kan." (Paul Geudens in GvA 22.07.06)

Besluit

Het draagvlak voor de toewijzing van de SZ aan de deelstaten groeit : zowel het politieke als het maatschappelijke draagvlak nemen toe. Doch ACV en ABVV blijven dwars liggen.

Er groeit een politieke eensgezindheid rond de defederalisering van het arbeidsmarktbeleid.

Voor de communautarisering van de ziektekostenverzekering ligt Johan Vande Lanotte dwars, ondanks de ondertekening van het Vlaamse regeerakkoord door zijn partij. En de CD&V blaast over die materie afwisselend warm en koud.

Er is dus nog werk aan de winkel.

Eric Ponette

20 oktober 2006